

zhotovitel:

AZ Consult, spol. s r.o.
Klíšská 12, 400 01 Ústí nad Labem

objednatel:

STAVplan-CZ s.r.o.
Ostrovní 15/5, 301 00 Plzeň

II/318 ČASTOLOVICE, OBCHVAT

Číslo zakázky: **20 / 337**

Číslo objednávky objednatele: **OBJ21012**

Evid. č. geofondu: **-**

Etapová zpráva č.: **02**

Název zprávy: **Stabilita násypu v km 0,750 – geotechnické posouzení**

Zpracovali: Ing. Jan Kurka, CSc.
Ing. Martin Komín

OBSAH

1. ÚVOD, PŘEDMĚT PRACÍ	2
2. POUŽITÉ PODKLADY A LITERATURA	2
3. POSTUP PRACÍ	3
3.1. Geometrický a geotechnický model	3
3.2. Parametry zemin	3
3.3. Hladina podzemní a povrchové vody	4
3.4. Seismické zatížení	4
3.5. Použitá výpočetní metoda	4
3.6. Výsledky výpočtů	5
4. ZÁVĚR	6

PŘÍLOHY

příloha 1: Stabilitní výpočet – FINE GEO5

1. ÚVOD, PŘEDMĚT PRACÍ

Podle objednávky OBJ21012 ze 4. února 2021 bylo zpracováno geotechnické stabilitní posouzení násypu v km 0,750 objektu SO 101. Posudek se nezabývá deformacemi podloží. Rozsah a výsledky prací etapy 02 jsou popsány v následujících kapitolách.

2. POUŽITÉ PODKLADY A LITERATURA

Šímová L., Kolařík V., "II/318 Častolovice, obchvat", Zpráva o geotechnickém průzkumu, 2G geolog, Ústí nad Orlicí (duben 2020)

Vybrané části z projektové dokumentace DÚR, STAVplan, Plzeň (září 2020)

ČSN 73 6133 Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací (únor 2010)

ČSN EN 1998-1 ed. 2 Změna Z1, Eurokód 8: Navrhování konstrukcí odolných proti zemětřesení. Část 1 (leden 2016)

3. POSTUP PRACÍ

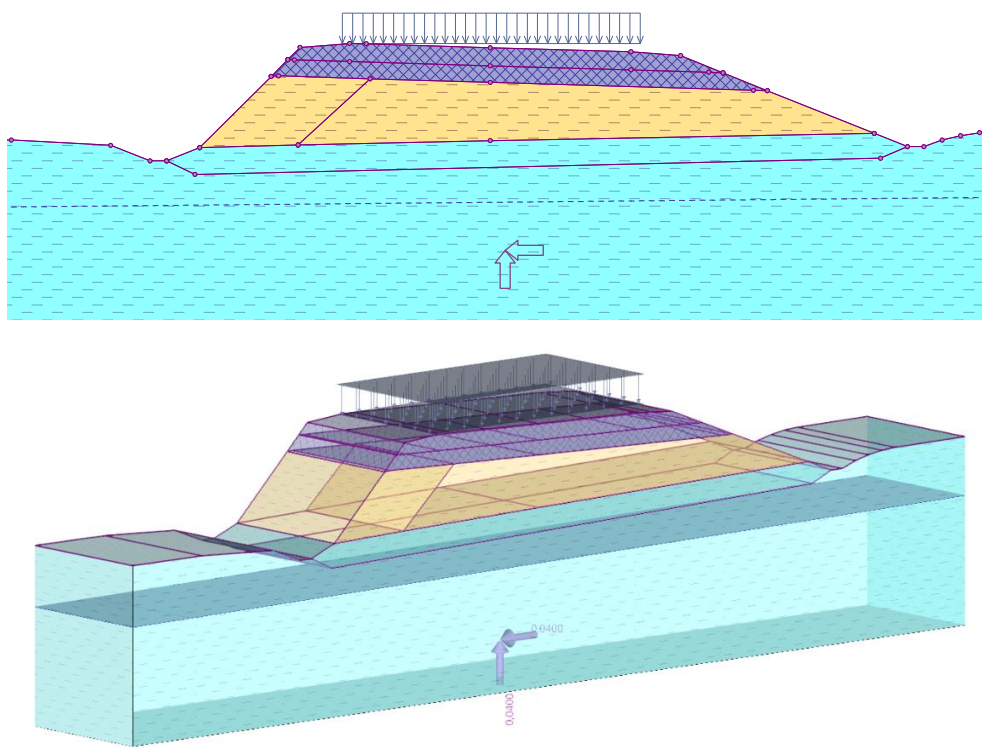
3.1. Geometrický a geotechnický model

Pro výpočet stability násypu byl z projektových podkladů vytvořen řez ve staničení km 0,750. Stabilitní posouzení je zaměřeno na svah hutněného násypu se sklonem 1:1 na neúnosném podloží.

Vrstvy v podloží násypu jsou uvažovány podle archivního průzkumného vrtu GS-1 a výsledků dynamické penetrační sondy DP5 (Šimová, Kolařík, 2020). Ve vrtu se do hloubky 2,90 m nachází jíl měkké konzistence a do hloubky 3,40 m hlinitý štěrk měkké konzistence. V penetrační sondě jsou zjištěné odpory velmi nízké, mezi hloubkami 3 a 5 m docházelo opakovaně k propadu náradí. Odpor začal narůstat až od hloubky 6 m. Ponechání podloží bez úprav nebude možné.

Pro těleso násypu je ve výpočtu uvažováno s parametry zeminy třídy F6 CL-CI (jíl s nízkou či střední plasticitou) pevné konzistence, hutněnou. Podle tabulky A.1 ČSN 73 6133 je tato zemina podmíněčně vhodná do násypu a nevhodná pro aktivní zónu. Parametry byly užity konzervativně pro potřeby výpočtu, pro stavbu je třeba užít vhodnější zeminy (viz zmíněnou tabulku).

Rozhraní vrstev je uvedeno v obrázku 1.

Obrázek 1 – základní geotechnický model

3.2. Parametry zemin

Použité geomechanické parametry zemin pro stabilitní výpočty shrnuje tabulka 1. Soudržnost zeminy v násypu je snížena oproti rostlé zemině téže konzistence z toho důvodu, že před uložením do násypového tělesa musí být zemina rozdružena, čímž podstatnou část své soudržnosti ztrácí.

Pro stabilitní výpočet svahu násypu se sklonem 1:1 je vyztužená část uvažovaná jako tuhé těleso vodorovného rozměru 3 m s tím, že není započítávána kotevní délka 1 m. Výztuhy proto zasahují do násypu délkou 4 m.

Pod tělesem násypu se v konečné verzi výpočtu uvažuje s výměnou vrstvy tloušťky 0,8 m za šterk fr. 32-63 vyztužený ve třetinách výšky dvěma vrstvami geomříže. Výpočtová únosnost geomříže je uvažována 8 kN/m. Je uvažována dvouosá tuhá geomříž z PP nebo HDPE (např. PP BX 30/30, SS30 apod.)

Tabulka 1 – geomechanické parametry použité ve výpočtech

Číslo	Název	Vzorek	φ_{ef} [°]	c_{ef} [kPa]	γ [kN/m ³]
1	Zemní těleso F4Y pevné		26,00	4,00	20,00
2	Třída F6, konzistence pevná, $S_r > 0,8$, hutněno		18,00	8,00	21,00
3	Třída F6, konzistence tuhá		18,00	12,00	21,00
4	Třída F6, konzistence měkká		18,00	6,00	21,00
5	Třída G4		32,50	4,00	19,00

Číslo	Název	Vzorek	γ [kN/m ³]
1	Tuhé těleso č. 1		19,00

3.3. Hladina podzemní a povrchové vody

Vliv vody je do výpočtu zaveden ve formě hladiny podzemní vody podle archivních vrtů a dynamické penetrační sondy DP5.

3.4. Seismické zatížení

ČSN EN 1998-1 udává pro okres Rychnov nad Kněžnou hodnotu zrychlení 0,04. Ta byla vložena do alternativních výpočtů.

3.5. Použitá výpočetní metoda

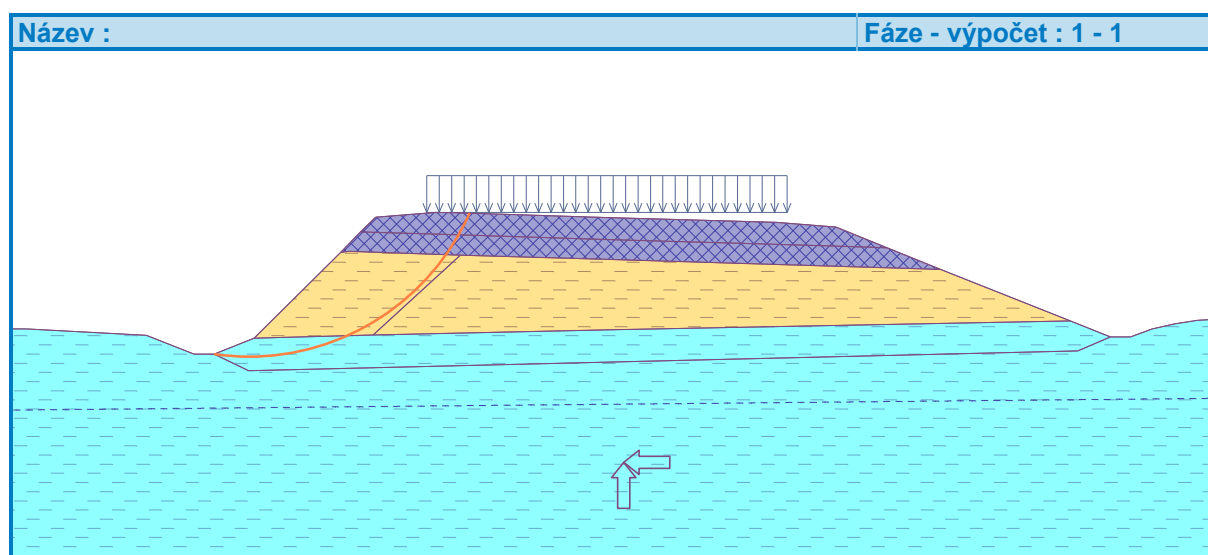
Pro výpočty stability byla použita aktuální verze programu GEO5 od společnosti FINE. Výsledkem výpočtu je stupeň stability F_s jako poměr součtu všech pasivních sil k součtu všech aktivních sil na smykové ploše. Zdrojem těchto sil je tíha zemin, resp. vody, tření a soudržnost. Výpočet je možné provádět několika metodami na kruhové smykové ploše vhodné pro soudržné

zeminy nebo i na obecné lomené ploše. Pro danou úlohu byla užita metoda dle Bishopa. Program umožňuje pro danou geometrii a parametry materiálů v modelu vyhledání smykové plochy s nejnižším stupněm stability metodou postupné optimalizace výpočtu.

3.6. Výsledky výpočtů

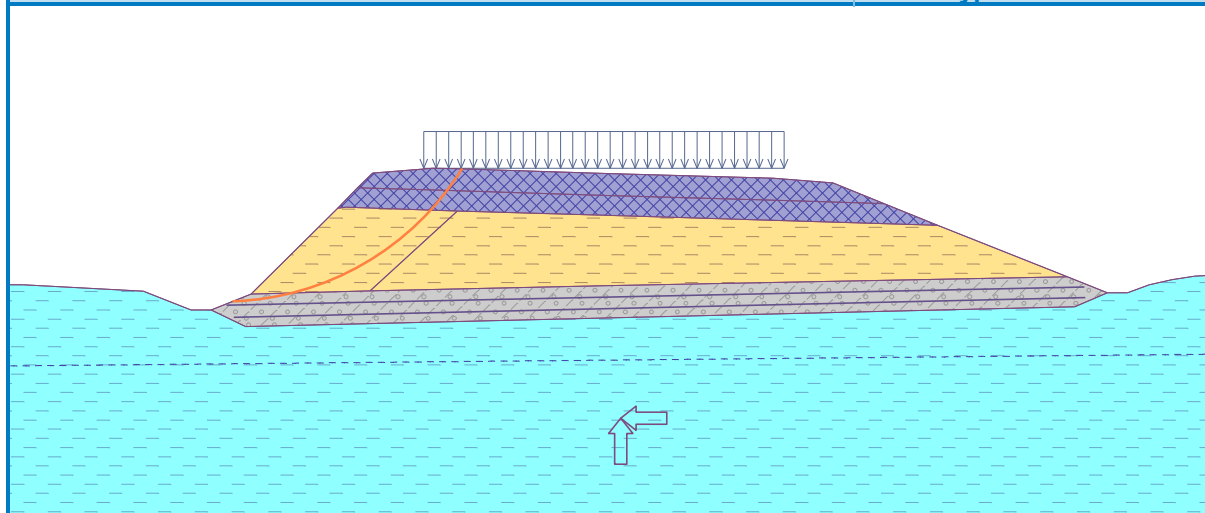
Výpočty stability byly provedeny v jednom vybraném řezu bez úprav a s různým stupněm úprav (podloží, svah). Všechny popsané varianty byly vypočteny se zatížením dopravou a vlivem seismicity v souladu s ČSN 736133. Výsledky jsou uvedeny v podobě následujících obrázků. Úplná dokumentace k výpočtům je k dispozici v archivu zhotovitele, zkrácený výstup výpočtu je přílohou zprávy (příloha 1).

Na obrázku 2 je výsledek posouzení svahu bez úprav, dle původního návrhu. Optimalizací průběhu smykové plochy byl stanoven stupeň bezpečnosti $F_s = 1,13$. Limitní hodnota požadovaná ČSN 736133 je pro násyp z jemnozrnných zemin 1,3. Daná konstrukce nesplňuje požadavek stupně bezpečnosti a je tedy nestabilní.

Obrázek 2 - metoda Bishop, optimalizace, bez úprav, zatížení dopravou, se seismicitou, $F_s = 1,13$ - nevyhovuje

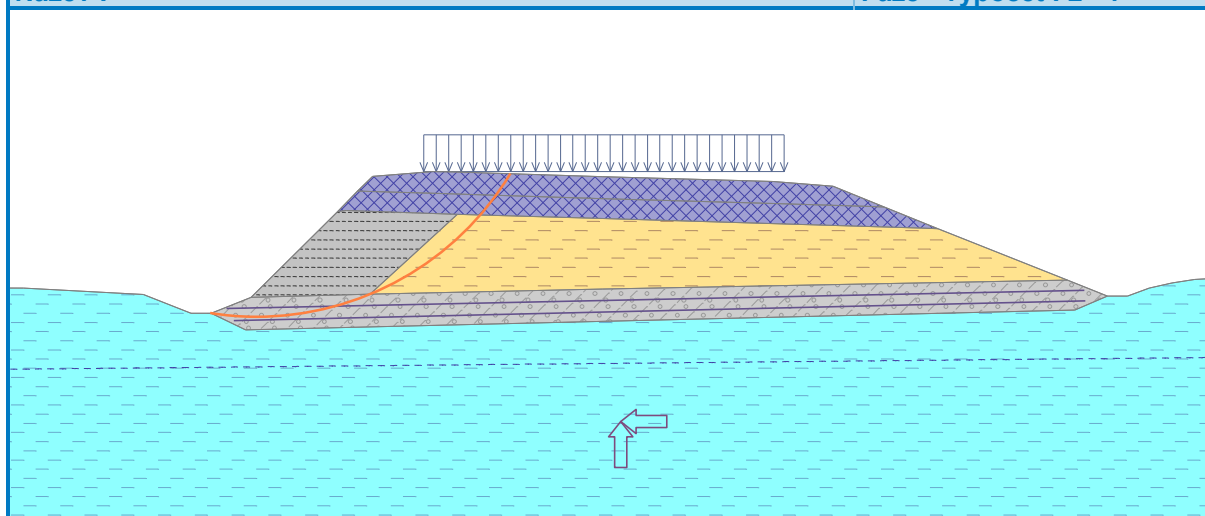
Příčinou nedostatečné stability je jednak málo únosné podloží (měkké až tuhé jíly) a pak vlastní strmý sklon tělesa násypu. V první fázi byl posouzen stav po zlepšení podloží. Pod tělesem násypu byla provedena výměna vrstvy tloušťky 0,8 m za štěrk třídy G4 vytužený ve třetinách výšky dvěma vrstvami tuhé dvouosé geomříže (PP). Výpočtová únosnost geomříže je uvažována 8 kN/m. Aplikací vytužené vrstvy štěrku došlo k vytěsnění potenciálních smykových ploch nad bází násypu a zvýšení stability. Stupeň bezpečnosti je však i nadále nevyhovující $F_s = 1,18 < 1,3$, viz obrázek 3.

Obrázek 3 - metoda Bishop, optimalizace, vyztužené podloží, zatížení dopravou, se seismicitou, $F_s = 1,18$ - **nevyhovuje**

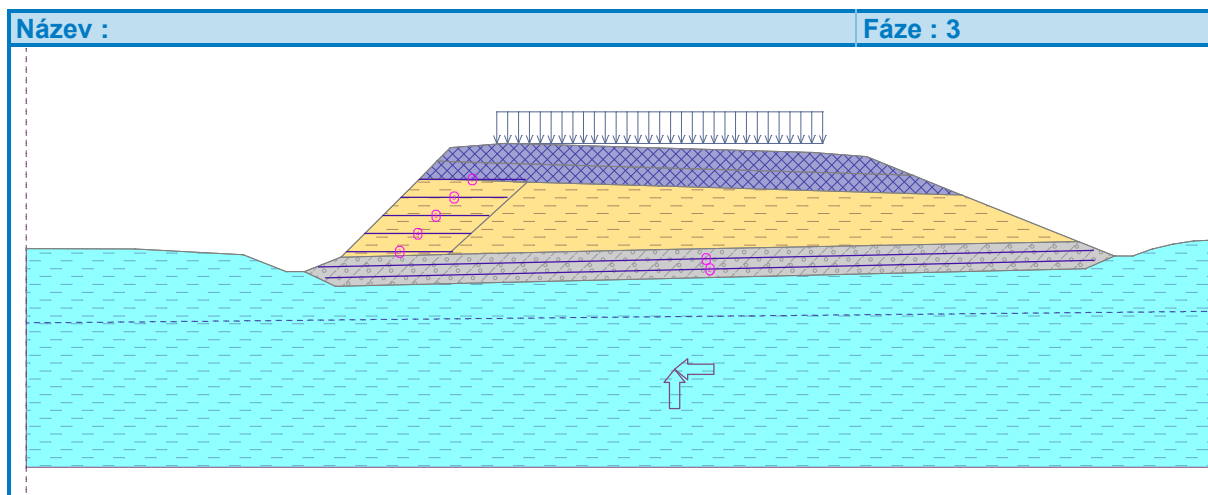
Je tedy nutné přikročit k úpravě svahu a to změnou sklonu v kombinaci s opěrnou zdí v patě násypu nebo vyztužením svahu násypu geosyntetiky. S ohledem na málo únosné podloží nedoporučujeme variantu opěrné zdi, jejíž založení by bylo velmi nákladné, ale doporučujeme a dále rozpracováváme variantu vyztuženého svahu násypu.

Svah se sklonem 1:1 je vyztužen ve vodorovném rozměru 4 m, ve výpočtu je vyztužená oblast uvažována jako tuhé těleso s rozměrem o 1 m menším kvůli odečtení kotevní délky výztuh.

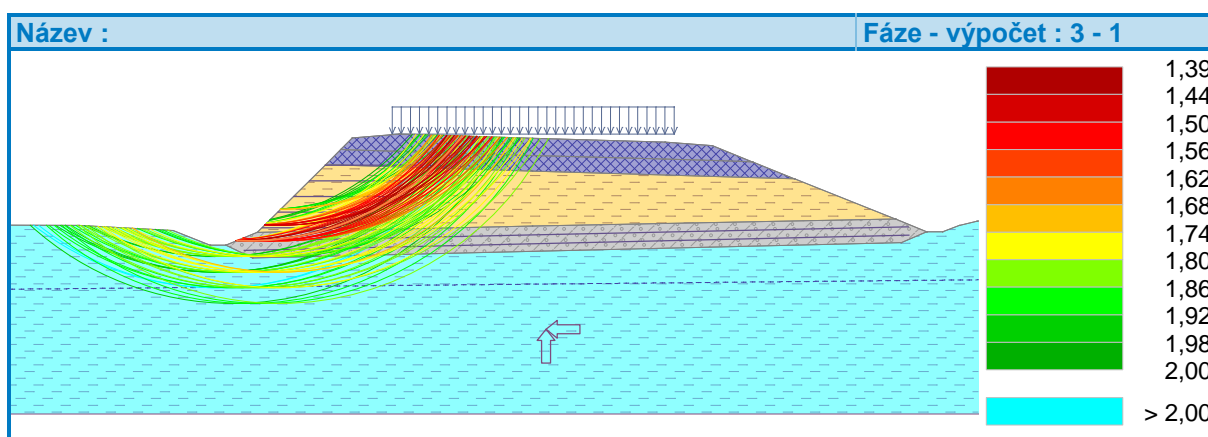
Obrázek 4 - metoda Bishop, optimalizace, vyztužené podloží a svah (tuhý prvek), zatížení dopravou, se seismicitou, $F_s = 1,47$ - **vyhovuje**

Výsledný stupeň $F_s = 1,47 > 1,3$ a tedy vyhovuje rozsah vyztuženého svahu na hl. 4,0 m. V dalším kroku bylo přistoupeno k vlastnímu návrhu výztuh. Po optimalizaci pozice a pevnosti výztuh byly navrženy jednoosé tuhé **výztuhy dl. 4,0m a po 0,5 m** s výpočtovou pevností $R_t = 10 \text{ kN/m}$, tomu odpovídá např. Tensar 540RE - HDPE (pevnost při protažení 2% = 16 kN/m, $R_t = 16/1,5 = 10,7 \text{ kN/m}$) viz obrázek 5.

Obrázek 5 – schéma rozmístění výztuh svahu dl. 4 m á 0,5 m

Po optimalizaci průběhu smykových ploch byl stanoven stupeň stability $1,39 > 1,3$ a vykreslena síť smykových ploch viz obrázek 6.

Obrázek 6 - metoda Bishop, optimalizace, vyztužené podloží a svah, zatížení dopravou, se seismicitou, $F_s = 1,39$ – **vyhovuje**

Výsledný návrh je z hlediska stability svahu vyhovující za podmínky aplikace vyztuženého štěrkového polštáře v podloží násypu a vyztužení svahu geosyntetiky. Specifikace výztužných geosyntetik je uvedena výše v textu. V případě násypu musí být výztužná geomříž pro lepší interakci s tělesem násypu vždy přesypána vrstvou min. 0,2 m ze štěrkodrti (ŠD 0-32).

Svah ve sklonu 1:1 je nutné opatřit protierozní 3D geotextilií (např. Trinter).

Štěrkový sanační polštář je nutné od jílového podloží oddělit netkanou filtrační a separační geotextilií (min. 300g/m²).

V rámci instalace geosyntetik je nutné respektovat instalační postupy dané dle zvoleného typu a výrobce geosyntetik.

4. ZÁVĚR

Požadovaný nejnižší stupeň stability pro násyp z jemnozrnné zeminy na únosném podloží (po úpravě) podle tabulky B.1 v příloze B ČSN 73 6133 je 1,30. Podle provedených výpočtů posuzovaný řez násypem na straně strmějšího sklonu nevyhovuje bez úpravy podloží a vyztužení svahu, resp. vyhovuje po popsanych úpravách i při započtení vlivu seismicity.

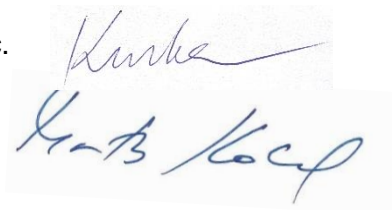
Výpočet, kromě vstupních dat popsanych ve zprávě výše (výměna svrchní vrstvy podloží tloušťky 0,80 m za vyztuženou štěrkovou vrstvu a vyztužený svah 1:1) je proveden za předpokladu, že v podloží násypu budou provedené úpravy. Před instalací vyztuženého štěrkového polštáře doporučujeme na jeho bázi zřídit systém štěrkových vibrovaných pilířů (ŠP). Ty doporučujeme instalovat do hloubky cca 4-6 m, tj. na rozhraní měkkých/tuhých jílových sedimentů a horninového podloží (zvětralé slínovce R5-R6). Systém ŠP bude sloužit pro urychlení konsolidace a eliminaci nerovnoměrného sedání pod násypem, především ve vztahu k navazující přechodové oblasti mostu, který bude pravděpodobně založen na pilotách. Návrh štěrkových pilířů není součástí posudku stability násypu.

V Ústí nad Labem, březen 2021

Zpracovali:

Ing. Jan Kurka, CSc.

Ing. Martin Komín

Schválila:

Ing. Martina Štrosová

jednatelka společnosti AZ Consult, spol. s r.o.

AZ Consult, spol. s r.o.
Klíšská 1334/12
400 01 Ústí nad Labem - centrum
IČO 445 67 430
-11-

PŘÍLOHY

příloha 1:   Stabilitní výpočet – FINE GEO5